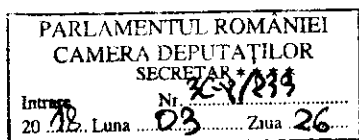

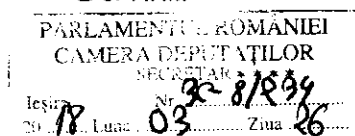

MINISTERUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 2966, 2965, 2964, 2963, 2962, 2961, 2960, 2959,
2954, 2913, 2912, 2911, 2910, 2909, 2908, 2907,
2906, 2905, 2904, 2903, 2902, 2901, 2900, 2899,
2898, 2881, 2843, 2835, 2834, 2833, 2832, 2827,
2826, 2825, 2824, 2823, 2822, 2821, 2820, 2844,
2745/

23. MAR. 2018

Către: Domnul Cristian BUICAN
Secretar al Camerei Deputaților

Ref. la: Răspunsuri la întrebări formulate de deputați

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu stimă,

pentru Viorel ILIE, Ministrul pentru Relația cu Parlamentul, semnează

Ștefania BÎRLIBESCU, Secretar de Stat

STIMATE DOMNULE DEPUTAT,

Nr. 2835/M.R.P.

Data. 19.03.2018.

Referitor la întrebarea dumneavoastră, înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 3187A/2018, având ca obiect „*Manifestarea sindromului de stres posttraumatic la soldații români întorși din teatrele de război*”, vă comunicăm următoarele:

Începând cu anul 2014, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, funcționează **Centrul de investigații sociocomportamentale**, structură specializată care coordonează și/sau desfășoară, atât activități de evaluare psihologică în scop de selecție și/sau periodice, cât și activități de intervenție psihologică specializată cu scop profilactic și/sau recuperatoriu, prin prisma a patru domenii de psihologie militară, astfel; *psihologia muncii și transporturilor, pregătirea psihologică și controlul stresului operațional, psihologia clinică și psihoterapia și asistența psihologică post-carieră*.

Din perspectivă conceptuală, normativă și metodologică, domeniile menționate anterior sunt reglementate și au fundament de specialitate funcțional în acord cu ghidurile de bune practici ale unor armate N.A.T.O. însă, pentru ultimele două domenii, se fac eforturi în vederea operaționalizării, întrucât nu au corespondent în cadrul structurilor militare de nivel tactic din teritoriu.

Personalul Armatei României care *participă la misiuni, operații și activități de pregătire în afara teritoriului statului român* cu o durată mai mare de șase luni este evaluat psihologic, la plecarea și la întoarcerea din misiune. În acest sens, se desfășoară **evaluarea psihologică de tip screening**, vizând **identificarea personalului care prezintă vulnerabilitate** pentru dezvoltarea unor tulburări psihice (înainte de executarea misiunii cu 120 zile) **sau a persoanelor care prezintă unele manifestări/simptome ale tulburărilor relaționate cu stresul și evenimentele traumatice** (după executarea misiunii la 60 zile).

Persoanele care obțin concluzia „*cu manifestări psihocomportamentale de intensitate subclinică*” sau „*cu manifestări psihocomportamentale de intensitate clinică*” la evaluarea psihologică de tip screening realizată **la întoarcerea din misiune**, sunt **evaluate suplimentar printr-o evaluare clinică**, în urma căreia, la nevoie, se fac recomandări pentru parcurgerea unui **program de intervenție psihologică specializată**, desfășurat prin tehnici de consiliere psihologică și/sau psihoterapiei, urmând a fi reevaluați la 6 (șase) luni, la 1 (un) an și într-un interval cuprins între 18-30 luni de la întoarcerea din misiune sau oricând, la solicitarea comandanților.

În ultimii cinci ani, au fost identificați la nivelul Ministerului Apărării Naționale, prin Direcția medicală, 19 militari care au primit diagnosticul *sindrom de stres posttraumatic* sau cu manifestări psihice care se înscriu în tabloul acestui sindrom. Aceste date nu integrează toată sfera fenomenului, deoarece există cazuri în care angajații Ministerului Apărării Naționale se orientează în afara sistemului militar pentru a beneficia de suport psihologic, iar uneori pot apărea situații cu debut tardiv, după o expunere accidentală la un agent de stres asemănător cu cel care a generat trauma.

În prezent, la nivelul Ministerului Apărării Naționale se lucrează la **o nouă concepție** referitoare la abordarea sferei acestui fenomen și la un proiect de **colaborare cu specialiștii Armatei Canadei**. În acest sens, pentru eficientizarea sistemului de acordare a asistenței psihologice în Armata Română, se va implementa un sistem integrat de sănătate comportamentală, prin revizuirea cadrului conceptual, regândirea actelor normative specifice și reorganizarea structurilor pentru **creșterea activităților de psihologie operațională, psihologie clinică și sănătate comportamentală** la nivel teritorial. Aceste structuri vor asigura servicii de asistență psihologică complete, constând în activități de **pregătire psihologică și controlul stresului operațional, evaluare psihologică de tip screening, psihodiagnostic și evaluare clinică**, intervenție psihologică specializată (**consiliere psihologică și psihoterapie**). Totodată, o parte dintre specialiști vor face parte din **echipe multidisciplinare** pentru asistarea și reabilitarea persoanelor cu probleme psihologice dobândite în urma exercitării profesiei militare, inclusiv a militarilor veterani

în rezervă sau retragere, în accepțiunea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat*, cu modificările și completările ulterioare.

Conform procedurilor actuale, personalul care solicită sprijin specializat sau cel căruia i-a fost recomandat un program de intervenție psihologică specializată, parcurge următoarele etape:

- asigurarea serviciilor psihologice constând în *psihodiagnostic și evaluare clinică*, pentru stabilirea unui diagnostic prezumtiv, care va ghida, la nevoie, programul de intervenție psihologică specializată;

- asigurarea desfășurării *programului de intervenție psihologică specializată prin consiliere sau psihoterapie*, cel mai frecvent în mediul non-clinic sau, la nevoie, în echipe mixte, multidisciplinare, în regim de ambulatoriu sau internat, particularizat în funcție de tipul și intensitatea manifestărilor psihice;

- reevaluarea psihologică, în acord cu cadrul metodologic și ghidul de bune practici, specifice evaluării psihologice periodice.

În cazul în care, după parcurgerea programului de intervenție psihologică specializată și reexaminare, avizul sau concluzia se mențin, personalul este evaluat în cadrul comisiei de expertiză medico-militară, în scopul stabilirii situației acestuia.

Centrul de investigații sociocomportamentale și psihologii din cadrul structurilor militare desfășoară concomitent, atât activități pentru asigurarea serviciilor de asistență psihologică a personalului, cât și activități pentru operaționalizarea domeniului *psihologie clinică și psihoterapie* și a domeniului *asistența psihologică post-carieră*, constând în:

- participarea la asigurarea programelor de asistență psihologică prin prisma intervenției psihologice specializate de tip profilactic și/sau de suport (consiliere psihologică de bază), desfășurate de către psihologii din cadrul structurilor militare la solicitarea personalului cu astfel de nevoi ori, la recomandarea psihologilor clinicieni și/sau a medicilor specialiști;

- participarea la asigurarea programelor de intervenție psihologică specializată, prin consiliere psihologică specializată și/sau psihoterapie, desfășurate în mediul non-clinic de către psihologii din cadrul Centrului de investigații sociocomportamentale la solicitarea personalului cu astfel de nevoi, la recomandarea psihologilor din structurile militare ori la solicitarea psihologilor clinicieni, medicilor specialiști și/sau a membrilor Comisiei centrale de expertiză medico-militară;

- desfășurarea unui curs de formare complementară adresat psihologilor care vor încadra posturile de psihologi clinicieni, fiind proiectat pentru a dobândi cunoștințele necesare oferirii **serviciilor psihologice de pe un palier superior al pregătirii, competențelor și deprinderilor** privind bunele practici în acord cu ghidurile și protocoalele validate științific.

ROMÂNIA
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

MIHAI-VIOREL FIȚOR

DOMNULUI DEPUTAT RAEȚCHI OVIDIU ALEXANDRU